

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici
hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent,
vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

3. Videns Iudas qui eum tradidit, quòd damnatus esset, pœnitentia ductus
retulit 30. argenteos principibus sacerdotum & senioribus, dicens: Peccavi,
tradens sanguinem iustum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

Poenitentia an veniam me
reatur.

ac reprehendit, quasi ideo factum quod non auderet coram testibus flere? Debuit primum stomachum leuare, & turgidum veneno pectus exonerare, ut poenitentiae virtuti ac efficaciæ detraheret. Hinc enim colligere voluit Petrus iustificatione hac sua veniam non esse promeritum, sed paterna Dei indulgentia. Sanè nec Petrus nec alius quisquam quibuscunque lacrymis aut quacunque poenitentia remissionem peccatorum, propriè loquendo, promeretur, ut illud meritum iustitia nitatur, ipsaque remissio poenitentiae quasi merito merito respondeat; sed paterna Dei indulgentia & ex misericordia gratia quantumlibet poenitentibus peccata remittuntur. Quia tamen hæc paterna Dei indulgentia & pura gratia non nisi poenitentibus impenditur, & veniam peccatorum poenitentibus promittit Dei indulgentia, ipsaque poenitentia ad veniam consequendam necessaria dispositio est, propterea aliquo modo veniam promereri poenitentia dicitur, quatenus veniam poenitentiam consequitur. Quare à meriti vocabulo largius accepto, in via peccatorum poenitentibus data, Patres non abhorrent. Et de hac Petri poenitentia ac lacrymis quod veniam promeruerint, ita disertè & copiosè cōtra Calvinum scribit S. Ambrosius. *Lauant lacryme delictum que voce pudor est confiteri. Et venie fletus consulunt, & verecundie lacryma sine offensione verecundia confitentur. Lacryma veniam non postulant sed merentur. Inueni cur tacuit Petrus ne tam citò veria petitio plus offendere.* Ante fiendum est, super candum. *Bona lacryma que lauant culpam. Fleuit ergo amarissime Petrus, fleuit, ut lacrymis suum posset lauare delictum. Et iu si veniam vis mereri dilue culpam lacrymis tuam eodem momento, eodem tempore respicit te Christus.* Hæc D. Ambrosij verba contra Caluini venena iusti antidoti loco esse possunt.

In Lucam
lib. 10.
cap. 96.

IN MATTHÆI CAP. XXVII.

3. *Videns Iudas qui cum tradidit, quod damnatus esset, poenitentia ductus retulit 30. argenteos principibus sacerdotum & senioribus, dicens: Peccanti tradens sanguinem iustum.*

R R I P I T h̄ic occasionem Caluinus veram in Ecclesia Deipenitentiae formam ac rationem suggestandi, homo totius pietatis ac poenitentiae salutaris infusa

infensos hostis. Si recte (inquit) de pœnitentia docerent Pa-
pista in suis scholis, in Iuda nihil desiderari posset, in quem tota Iude pœni-
tientia Christi definitio competit. Hic enim cernitur & cordis contri-
tentia Christi, & oris confessio, & operis satisfactio. Vnde colligimus illos fianorum
tantum corticem arripere, quia omittunt quod præcipuum erat, pœnitentia
hominis ad Deum conuersionem, dum pudore & metu fractus ridiculè
peccator sibi renunciat, ut se addicat in obsequium iustitia. comparata.

Hæc ille. Cavillator ridiculus argumētum facit, cui in scho-
lis Catholicis vel insimus tyrunculus uno verbo statim satis-
faceret, negando minorem propositionem. Ait enim & sub-
sumit ridiculè, in Iude pœnitentia cerni cordis cōtritionem,
& cætera requisita, quæ in illa cerni nec probat, nec probare
vñquam poterit. Sed hic est Caluini ludus in Scripturis de-
prauandis, & in dogmatibus Catholicis vellicandis. Ponit &
affirmat aperte falsa, veluti de fide certa aut aliqui euiden-
ter vera. Moxque ex aperte falsis, nec vel minimo verbo con-
firmatis, omnem quam vult falsitatem fortiter & copiosè
concludit. In Iude nulla fuit cordis vera contritio, nulla oris
legitima confessio, nulla etiam satisfactio, qualis in scholis
Catholicis docetur. De cordis contritione sic docere Calui - In Lucanum S. Ambrosius potuit. *Habebat lacrymas Petrus, quas pio lib. 10.*
fundebat affectu; non habebat proditor fletus quibus culpam cap. 96.
ablueret, sed tormenta conscientia quibus sacrilegium fatere-
tur. Docet & verè docet non cordis contritionem, sed con-
scientia tormentum in Iude fuisse. An nescit Calvinus lacry-
mas Esau, in quibus pœnitentiam non inuenit, à vera cordis
contritione discernere? Non ex corde contrito & spiritu hu-
miliato propter Deum offendit, sed ex animo iracundo &
spiritu superbo propter primogenitaram amissam, lacrymæ
Esau processerūt, vt eo in loco latius dicetur. Sic à vera pœ-
nitentia hanc Iude carnificinam discernere debuit. Quod &
vox Græca diuersa eum docere potuit. Quod enim pœnitentia
ductus dicitur, non est Græcè μῆτενθεῖς, quo verbo veri
pœnitentes cum resipiscientia coniuncta in Scripturis desi-
gnari solent, sed μῆτενθεῖς, quod simplicem animi muta-
tionem notat, & quidem talem, iuxta Bezan, quæ peccati
merces & iter ad desperationem. De quo quippe prius ex au-
titia gaudebat, de eo nunc ex conscientia cruciatu torquetur
& dolet: nec propter Deum offendit, sed propter facinoris sui turpitudine,
quæ vel inuito se ingerens eum quiescere non sinebat. Oris
confessio vel satisfactio, qualis in scholis Catholicis docetur,

Caluini lu-
dus in scri-
pturis de-
prauandis.

In Lucanum
S. Ambrosius
potuit. *Habebat lacrymas Petrus, quas pio lib. 10.*

cap. 96.

Hebr. 13.

Annot. in
Act. cap.
1. 31.

mult

multo minus in Iuda videtur. Confessio quippe quæ pars ponitentiaæ est, non nisi legitimo Dei ministro & iurisdictione habenti, idque animo absolutionis impetranda, iuxta scholas Catholicas, fieri debet: quorum nihil in Iuda locum habuit. Satisfactio similiter non simplex est restitutio rei alienæ aut turpiter acquisitæ, quamlibet hinc solum Iudas exercuit, & quæ ex natura rei debetur; sed est præterea aliqua certa pena legitimè iniuncta, qua vel Deo & Ecclesiæ satisfiat, vel ipsi ponitenti medicinæ in modum subueniatur. Iudas igitur nulla planè ex parte illam poenitentiam egit, quæ in scholis Catholicis docetur.

*Putida
Caluini
calumnia.*

Iam quod addit Caluinus, omitti à Catholicis quod precipuum erat, hominis ad Deum conuersionem, dum pudore & mutu fractus peccator in obsequium iustitiae se addicit, putida calumnia est, quam quælibet anicula Catholicæ mendacij argueret. Omnes enim, qui poenitentiam Catholicam aggrediuntur, hoc omnium esse primum intelligunt, ut de peccatis patetis odio concepro, & emendationis proposito firmiter apprehendo, per veram cordis contritionem ad Deum se conuentant, & ad melioris vitæ studium serio se accingant. Sed nisi mentiendo cauillari Caluinus non potuit: ideoque mentiri necesse illi fuit, qui quoquo pretio cauillari voluit.

46. *Circa horam nonam clamauit Iesus voce magna:
Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me?*

*Satanica
Caluini doctrina de Christi passione infernabili.*

Hoc in loco infernalem verèque Satanicam doctrinam suam de maledictionis & itæ diuinæ metu atque horrore, quem Christum in animo concepisse blasphemavit Caluinus, confirmare nititur. Quanquam (inquit) apparuit plus quam humanus vigor in Christi clamore, certum tamen est vehementia doloris illi fuisse expressum. Et certè hic pricipium fuit conflictus & omnibus alijs tormentis durior, quod in suis angustijs adeò levatus non est Patris auxilio vel favore, ut se quodammodo alienū sentiret. Neque enim corpus solum in primum nostrum cum Deo reconciliationis obtulit, sed in anima etiam pertulit debitas nobis poenas: atque ita verè factus est vir dolorum, sicut Esaias loquitur. Et verò nimis insulsi sunt qui habent redemptionis parte posthabita, tantum in externo carnis supplicio insistunt. Quod in hoc impi sermone partem redemtionis nostre extra corporalem Christi mortem Caluinus ponit, & debitas nobis poenas in anima quoque Christum penitentiam.